

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce J. K., proti žalovanému Ministerstvu životního prostředí, se sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10, s adresou pro doručování Krapkova 3, 779 000 Olomouc, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 14. srpna 2009, č. j. 570/2014/08-My,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Olomouc, uložila žalobci svým rozhodnutím ze dne 18. června 2008 pokutu ve výši 30 000 Kč za to, že svou činností poškodil životní prostředí v lesích, neboť v září a začátkem října 2007 odtěžil a odvezl sesutý štěrk a zeminu z lesního pozemku parc. č. 244/26 v k. ú. Březsko, okres Prostějov, resp. z jeho dolní části za garážemi o ploše asi 60 m²; tím neoprávněně použil lesní půdu k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů [§ 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa].

Žalovaný dne 14. srpna 2009 zamítl žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí, které zároveň potvrdil. K argumentu, podle něž inspekce nepřihlédla k rozhodnutí odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství ONV Prostějov ze dne 13. srpna 1980, zn. VLHZ-LH/1006/1980-3-Šv/221, zopakoval, že toto rozhodnutí nebylo v příslušném roce 1980 vůbec doručeno katastrálnímu úřadu k zápisu; dotčený pozemek tak byl i v době správního řízení veden jako lesní pozemek se způsobem ochrany *pozemek určený k plnění funkcí lesa*. Spoluvlastník pozemku předložil pouze kopii citovaného rozhodnutí, a to bez doložky o nabytí právní moci. Z předložené kopie tak vůbec nevyplyvá, že se rozhodnutí stalo vykonatelným, a tedy závazným pro správní řízení. V pochybnostech o tom, zda určité

pozemky plní funkci lesa, rozhoduje orgán státní správy lesů, což se v této věci nestalo, a odnětí části pozemku z lesního půdního fondu nelze považovat u dotčeného pozemku za prokázané. Žalovaný vysvětlil, že lesem může být například i řídký porost z přirozeného zmlazení na pozemku určeném k plnění funkcí lesa, a konkrétně popsal, jaké negativní následky pro lesní porost mělo žalobcovo jednání na dotčeném pozemku.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce namítl, že byl v řízení zkrácen na právech a že rozhodnutí nebylo vydáno na základě úplně zjištěného skutkového stavu; žalovaný provedl nesprávné právní posouzení a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Žalobce poukázal na rozhodnutí odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství ONV Prostějov ze dne 13. srpna 1980, zn. VLHZ-LH/1006/1980-3-Šv/221, kde je výslovně uvedeno, že parcela č. 244/26 o výměře 0,0200 ha v k. ú. Konice nenáleží do lesního půdního fondu, vyjímá se z tohoto fondu a převádí se na kulturu „ostatní plocha“ s tím, že se jedná o zbytek nezalesněného kamenolomu s provozním zařízením, které vlastník využívá již více než třicet let k rekreaci. Tímto rozhodnutím byla evidence uvedena do souladu se skutečností; žalovaný však k tomuto rozhodnutí nepřihlédl. To, že katastrální úřad nenašel rozhodnutí ve své evidenci, nemůže být žalobci přičítáno k tíži. Správní orgán měl již při místním šetření zjistit, že na parcele č. 244/26 se nachází pouze jeden pozemek evidovaný jako „ostatní plocha“, a nikoli les. Žalobce proto navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech a navrhl zamítnutí žaloby. Je možné, že žalobce byl ohledně povahy pozemku uveden v omyl spoluvlastníkem pozemku (ačkoli ten se mohl o případných nesrovnalostech mezi údaji v katastru nemovitostí a údajným stavem podle rozhodnutí ONV dozvědět již v rámci dědického řízení); k tomu inspekce přihlédla při stanovení výše pokuty, ovšem i tak zůstává dohoda mezi žalobcem a spoluvlastníkem pozemku (Ing. S. O.) o odebrání sesutého štěrku soukromoprávním ujednáním, které nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Žaloba není důvodná.

Žalobce v úvodu své žaloby vyličil obsah svého odvolání o šesti bodech, dále obecně konstatoval různé vady napadeného rozhodnutí (nebyly splněny zákonné podmínky pro uložení pokuty; rozhodnutí je v rozporu se zjištěným stavem a s obsahem spisu; rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení; rozhodnutí je nepřezkoumatelné; žalobce byl zkrácen na svých právech účastníka řízení; byly porušeny základní zásady správního řízení) a poté konkrétně vytkl správním orgánům, že nepostupovaly v souladu s výše zmíněným rozhodnutím ONV ze dne 13. srpna 1980. Pouze tuto poslední konkrétní výtku považuje soud za řádný žalobní bod ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“), který obsahuje jak právní, tak skutkové důvody, pro něž žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. V první části žaloby žalobce pouze popisuje obsah svého odvolání; odvolací námitky přitom nemohou být automaticky považovány za žalobní body, už proto ne, že odvoláním účastník napadá rozhodnutí prvního stupně a žalobou pak rozhodnutí odvolacího orgánu, jehož obsahem je právě vypořádání odvolacích námitek. Ani zcela obecné poukazy na porušení zákona, které uvozují bod III žaloby, nelze považovat za řádné žalobní body, protože zde chybí jakékoli konkretizující skutkové tvrzení; ostatně soud má za to, že tu jde jen o jakousi uvozující pasáž k navazujícímu žalobnímu bodu, který se týká rozhodnutí ONV ze dne 13. srpna 1980.

Žalobce tvrdí, že správní orgány měly k tomuto rozhodnutí přihlédnout navzdory tomu, že katastrální úřad je ve svých evidencích nenalezl, protože v pochybnostech se má rozhodovat ve prospěch účastníka řízení; s tím však soud nemůže souhlasit.

Rozhodnutím ze dne 13. srpna 1980, zn. VLHZ-LH/1006/1980-3-Šv/221, které je součástí správního spisu, vyslovil odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství ONV

Prostějov, že parcela číslo 244/26 o výměře 0,0200 ha v k. ú. Konice (*pozn.: správně mělo být uvedeno k. ú. Březsko*) nenáleží do lesního půdního fondu, vyjímá se z tohoto fondu a převádí se na kulturu *ostatní plocha*. Jedná se o zbytek nezalesněného kamenolomu s provozním zařízením, který jeho vlastník více než třicet let využívá k rekreaci. Tímto rozhodnutím bude uvedena evidence do souladu se skutečností.

Podle evidence katastru nemovitostí má pozemek s parcelním číslem 244/26 v k. ú. Březsko, jehož spoluvlastníkem je Ing. S. O., rozlohu 6089 m². Není tedy zřejmé, proč se rozhodnutí ONV z roku 1980 vztahuje na výměru 0,0200 ha a kde přesně leží hranice této výměry. Přitom ale platí, že odnímat pozemky jejich původnímu určení (tj. typicky z lesního půdního fondu či ze zemědělského půdního fondu) a vůbec jakkoli autoritativně o nich rozhodovat lze jen ve vztahu k pozemkům jako celkům, nikoli k jejich částem. Pozemek je nejmenší právem uznanou částí zemského povrchu; ta se vyznačuje jednotnou kulturou, která určuje druh pozemku (tj. lesní pozemek, vodní plocha, orná půda, ostatní plocha atd.), a lze s ním právně nakládat pouze jako s celkem. V rámci jednoho pozemku tedy nemůže existovat více druhů pozemku; chce-li vlastník užívat různé části svého pozemku různým způsobem, musí nejprve dosáhnout rozdělení pozemku, a teprve pak přichází v úvahu změna druhu nově vzniklých pozemků.

Rozhodnutí ONV z roku 1980 v tomto ohledu budí pochybnosti, protože se evidentně vztahuje pouze k části pozemku p. č. 244/26 v k. ú. Březsko (vymezené pouze slovním popisem – „*zbytek nezalesněného kamenolomu s provozním zařízením*“), aniž byl tento pozemek předtím rozdělen.

Odhlédne-li však soud od této skutečnosti, není pro věc podstatné, zda katastrální úřad toto rozhodnutí ve svých evidencích „našel“, ale zda mu bylo řádně doručeno; toto doručení přitom bylo věcí vlastníka pozemku a oprávněného z tohoto rozhodnutí, jímž byl v roce 1980 Zdeněk Odehnal jako právní předchůdce současných spoluvlastníků. Podle § 7 odst. 1 písm. a) tehdy účinného zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, platilo, že vlastníci, organizace spravující národní majetek a uživatelé nemovitostí jsou povinni k zajištění stálého souladu zápisů v evidenci nemovitostí se skutečným stavem hlásit do 15 dnů příslušnému místnímu národnímu výboru každou změnu uživatele, druhu pozemku (kultury), způsobu užívání a hranic pozemků. Samotné místní národní výbory pak podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 22/1964 Sb. pak byly povinny oznamovat do 15 dnů orgánům geodézie (jimž příslušelo vedení evidence nemovitostí) změny skutečností vedených v evidenci nemovitostí, které jim byly hlášeny vlastníky nebo uživateli nemovitostí, jakož i změny, které samy zjistily.

Pokud by tedy v nyní vedeném řízení žalobce doložil, že tehdejší vlastník pozemku pan Zdeněk Odehnal ohlásil místnímu národnímu výboru změnu druhu pozemku, ale tehdejší orgány geodézie přesto změnu nezapsaly (ať už v důsledku vlastního pochybení, nebo proto, že jim místní národní výbor tuto informaci nepředal), mohlo by to mít vliv na výši pokuty; podobně i v případě, že tuto změnu oznámili později přímo katastrálnímu úřadu jeho právní nástupci [§ 6 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky: *Zápis jiných údajů a jejich změn se provádí na základě ohlášení vlastníka nebo jiného oprávněného [§ 10 odst. 1 písm. d)], jehož přílohou je rozhodnutí nebo souhlas vydaný příslušným státním orgánem podle zvláštního právního předpisu, je-li takové rozhodnutí nebo souhlas vyžadován.*], ale změna přesto zapsána nebyla. Na samotný závěr o žalobcově vině za správní delikt by však ani takto prokazovaná dobrá víra nemohla mít vliv, protože jediným autoritativním zdrojem informací o druhu pozemku je katastr nemovitostí, do nějž přitom kdokoli (nejen vlastník) může bezplatně nahlédnout na internetu.

Žalobce však neprokázal ani to, že by vlastník či následní spoluvlastníci pozemku doručili příslušnému orgánu rozhodnutí ONV z roku 1980, jímž se „část pozemku p. č. 244/26 o výměře 0,0200 ha“ vyjímá z lesního půdního fondu a převádí na druh pozemku *ostatní plocha*. Z předložené kopie je zřejmé, že rozhodnutí bylo vydáno; není z něj však – jak správně uvedl žalovaný – zřejmé, zda nabylo právní moci, a už vůbec ne to, zda o něm vlastník či spoluvlastníci informovali místní národní výbor či počínaje rokem 1992 katastrální úřad, což bylo nutným předpokladem pro to, aby změna druhu pozemku mohla být zaznamenána v evidenci (posléze v katastru) nemovitostí. Nelze tedy ani usuzovat na to, že by pochybení či opomenutí bylo na straně správních orgánů.

Pouze stav zapsaný v katastru nemovitostí je závazný pro všechny osoby i správní orgány; inspekce ani žalovaný tedy nepochybili, pokud vycházeli z údajů v katastru nemovitostí a považovali pozemek p. č. 244/26 v k. ú. Březsko za pozemek určený k plnění funkce lesa.

Inspekce při stanovení výše pokuty přihlédla k polehčujícím okolnostem spočívajícím v motivaci žalobce, který chtěl svým jednáním přispět k odklizení černé skládky na pozemku, a odpad, který se tu nacházel, skutečně odstranil; uložila mu proto pokutu ve výši 30 000 Kč, ačkoli za příslušný správní delikt lze uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Nelze však zároveň přehlédnout, že žalobce při odebrání šterku odebral ze svahu i vrstvu nezbytnou pro růst případného porostu a i celkově narušil stabilitu svahu; to ostatně ve svém vyjádření ze dne 8. března 2008 potvrdil i spoluvlastník pozemku Ing. S. O., který se se žalobcem na odebrání šterku dohodl. Soud nezpochybňuje ani dobrou víru žalobce, který se spolehl na sdělení spoluvlastníka pozemku, podle něž není daný pozemek pozemkem lesním; odpovědnost za správní delikt je však odpovědností objektivní, a správní orgány musí konstatovat vinu, zjistí-li, že určitá osoba jednala a toto jednání mělo nepříznivý následek. Dobrá víra či motivace takto jednajících osoby se mohou projevit pouze ve výši pokuty, což vzala inspekce v potaz.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej

zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 18. dubna 2014

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková